

USA se snaží vydírat Egypt, aby opustil Rusko

 infokuryr.cz/n/2023/09/19/usa-se-snazi-vydirat-egypt-aby-opustil-rusko

kurýr

19. září 2023

Washingtonské zdůvodnění „lidskými právy“ pro zadržování pomoci Káhiře je jen zástěrkou skutečného strategického důvodu

Spojené státy se rozhodly potrestat Egypt za údajné nedodržování lidských práv. Je třeba poznamenat, že téma lidských práv je tradičně využíváno USA k vyvíjení tlaku na Egypt a mnoho dalších zemí v regionu.

Wall Street Journal uvádí , že Washington přesměruje 85 milionů dolarů vojenské pomoci, dříve přislíbené Egyptu, na Tchaj-wan a Libanon. A někteří američtí zákonodárci trvají na zbavení Egypta dalších 235 milionů dolarů pomoci z celkových 1,3 miliardy dolarů ročně.

Ne poprvé

Loni USA zadržely Káhiře 130 milionů dolarů. Oficiální důvod byl stejný – porušování lidských práv. Experti pak začali mluvit o zmrazení americko-egyptských vztahů, které se oteplily za vlády bývalého amerického prezidenta Donalda Trumpa. Trump dokonce označil egyptského vůdce za svého „*oblíbeného diktátora*“.

Současný prezident Joe Biden však egyptského prezidenta Abdal Fatáha el-Sísího od začátku neměl rád. Kritizoval egyptské vedení během své prezidentské kampaně a slíbil „*že na Trumpova* „*oblíbeného diktátora*“ už nebudou existovat žádné „bianko šeky“.

Vztah mezi Egyptem a USA: Je to složité

Trhlina ve vztazích mezi USA a Egyptem vznikla s příchodem arabského jara v roce 2011. Předtím egyptský vůdce Husní Mubarak, který zemi vládl 30 let (1981-2011), navázal úzké vztahy s Washingtonem. Právě za něj začaly USA přidělovat Egyptu ročně více než miliardu dolarů pomoci, kterou začaly poskytovat po dohodách z Camp Davidu z roku 1979. Více od Američanů dostal pouze Izrael.

Mubarakova proamerická orientace mu však v roce 2011 nepomohla. Vše se odehrálo podle klasického scénáře – přátelství s americkými úřady nezaručovalo bezpečnost a USA se v kritickém okamžiku od svého spojence odvrátily a podpořily rebely. Je to vidět i na zprávách zaslaných z Káhiry americkými diplomaty, které zveřejnil WikiLeaks.

Ačkoli Muslimské bratrstvo, které převzalo moc od Mubaraka, si ji udrželo pouze rok, byla to pro egyptské elity hořká lekce, na kterou pravděpodobně nikdy nezapomenou. Poté, co egyptská armáda v létě 2013 svrhla islamistického prezidenta Muhammada Mursího, se americko-egyptské vztahy ještě více zhoršily. To se ukázalo, když prezident Barack Obama zrušil tehdy nadcházející opakování cvičení Bright Star, které se koná dvakrát ročně, což je základ

vojenské spolupráce mezi Washingtonem a Káhirou. Bylo to také v roce 2013, kdy USA uvalily sankce na dodávky vojenské pomoci Egyptu, což dále narušilo vztahy mezi oběma zeměmi.

Zatímco však Obamova politika vedla k poklesu vztahů s Egyptem, ale i téměř všemi ostatními zeměmi v regionu, Trump, který ho nahradil, měsíc po své inauguraci 20. ledna 2017 podnikl konkrétní kroky ke změně situace. 3. dubna Sisi uskutečnil svou první oficiální návštěvu Bílého domu. Nebylo to jeho první setkání s Trumpem, protože se už jednou setkali na okraji Valného shromáždění OSN. Mnoho odborníků, kteří setkání v Oválné pracovně sledovali, zdůraznilo, že oba vůdci berou bezpečnostní otázku vážně a nenávidí politický islamismus. To byl začátek období obnovení vztahů mezi oběma zeměmi. Jenže Trump je pryč, přišel Biden a zdá se, že krize ve vztazích opět narůstá.

Hlavní překážkou je Rusko

Zatímco vztahy s USA se za Sísího zhoršovaly, interakce Egypta s Moskvou nabraly rychlý vzestup. Ve skutečnosti byl položen základ pro vojensko-technickou spolupráci. Začaly se domlouvat miliardové kontrakty na vojenské dodávky. To zahrnovalo víceúčelové útočné vrtulníky Ka-52 Alligator, které se podle Military Watch staly nejvýkonnějšími bojovými vrtulníky v Africe . Publikace také zdůraznila, že tato dohoda byla výsledkem zhoršení vztahů Ruska se Západem.

PRO

PRÁVO RESPEKT ODBORNOST
www.stranapro.cz

Rusko-egyptská společná vojenská cvičení se od roku 2015 konala více než jednou. A i přes krátké období oteplování americko-egyptských vztahů se Rusko stalo pro Egypt speciálním partnerem – na rozdíl od USA stabilním a předvídatelným.

Postoje Moskvy a Káhiry k mnoha regionálním problémům se 100% sblížily, ať už jde o Palestinu, Sýrii nebo Libyi. Svou roli v tom hraje i společná historie spolupráce. Sovětsko-egyptské vztahy zažily svůj rozkvět v 50. a 60. letech, kdy tisíce specialistů ze SSSR podpořily egyptský průmysl. Právě v tomto období byly vybudovány největší podniky v zemi, včetně vodní elektrárny Asuán, s pomocí inženýra Nikolaje Malyševa, a hutnického závodu Helwan, který byl vyřazen z provozu jen před několika lety.

Na sovětských univerzitách navíc studovalo mnoho generací egyptských elit, včetně zmíněného Mubaraka.

Egyptané po mnoho desetiletí bojovali se sovětskými zbraněmi, studovali sovětskou literaturu a užívali si plodů sovětského inženýrství. Egypt je největším dovozcem ruského obilí.

To vše nemůže současné vedení Egypta při budování dialogu s Moskvou a přijímání klíčových rozhodnutí ignorovat. Na tyto okolnosti nelze zapomenout ani pod velmi silným tlakem USA. Washington se však nevzdává.

Egypt vyvodil závěry

Neustálý nátlak a vydírání, ke kterému se americká vláda uchyluje, samozřejmě nemohl nevyvolat reakci. Takže po zahájení ruské speciální vojenské operace na Ukrajině se Američané opakovaně snažili přesvědčit Egyptany, aby se plně zapojili do protiruského tažení. Tedy dodat zbraně do Kyjeva a připojit se k ekonomickým sankcím vůči Moskvě. Egypt jednoznačně odmítl.

V srpnu 2023 WSJ oznámilo, že američtí představitelé, včetně šéfa Pentagonu Lloyda Austina, opakovaně vyzývali Egypt, aby začal dodávat zbraně Ukrajině a připojit se ke společnému úsilí pomoci ukrajinské vládě překonat její nedostatek munice. Mezi požadované zbraně patřily dělostřelecké granáty, protitankové střely, systémy protivzdušné obrany a ruční zbraně. Káhira ve snaze udržet rovnováhu ve vztazích s Ruskem nereagovala na požadavky

Američanů. WSJ zdůrazňuje, že navzdory partnerství Egypta s USA a americké roční vojenské pomoci ve výši 1,3 miliardy dolarů Káhira nespěchá s hádkou s Moskvou, protože je závislá na ruském obilí.

Těžká volba pro Egypt

I když současné rozhodnutí zbavit Egypt části americké vojenské podpory není nic nového, tentokrát bylo způsobeno nejen, a ne tolik, káhirskou „neschopností pokročit v oblasti lidských práv“. svou neochotou aktivně podporovat ukrajinskou armádu.

Egyptský politolog Amr Eldiib uvedl, že tlak USA na egyptskou vládu byl vždy spojován s pokusy o přerušování egyptsko-ruských vazeb.

„Bylo jasné, že vstup naší země do BRICS vyvolá okamžitou reakci Ameriky. A zadržení 85 milionů dolarů není konečným opatřením. Američané mohou zadržet mnohem větší částky.“

Expert poznamenává, že Spojené státy také vyvíjejí tlak na Světovou banku a Mezinárodní měnový fond, aby Egyptu neposkytovaly nové tranše půjček, dokud nezačne pomáhat Ukrajině a veřejně nevystoupí proti Rusku.

„Egypt a jeho vedení bude jistě stát před velmi těžkou volbou. Egyptská ekonomika, stejně jako většina zbraní egyptské armády, jsou americké. Země je navíc velmi ekonomicky závislá na Západě. Vzhledem k potížím s ruskými investicemi se zvyšuje šance, že přinutí egyptské vedení zpomalit rozvoj vztahů s Moskvou. Jediné, co může podpořit rusko-egyptskou spolupráci, je nárůst ruských investic do egyptské ekonomiky. A tak jadernému projektu El-Dabaa hrozí, že bude zastaven.“

„Strategické vztahy mezi Káhirou a Moskvou se nebudou moci rozvíjet, zejména vzhledem k ekonomické a sociální situaci v Egyptě v této fázi. Proto je nutné jednat rozhodněji,“ řekl Eldiib.

Autor: Abbas Juma , mezinárodní novinář, politický komentátor, specialista na Blízký východ a Afriku

